

Trestá činnost, tresty a postoje a chování odsouzených

Michal Šoltés^{a,b}

^aDepartment of Economics and Empirical Legal Studies, Faculty of Law, Charles University

^bthink-tank IDEA, při CERGE-EI

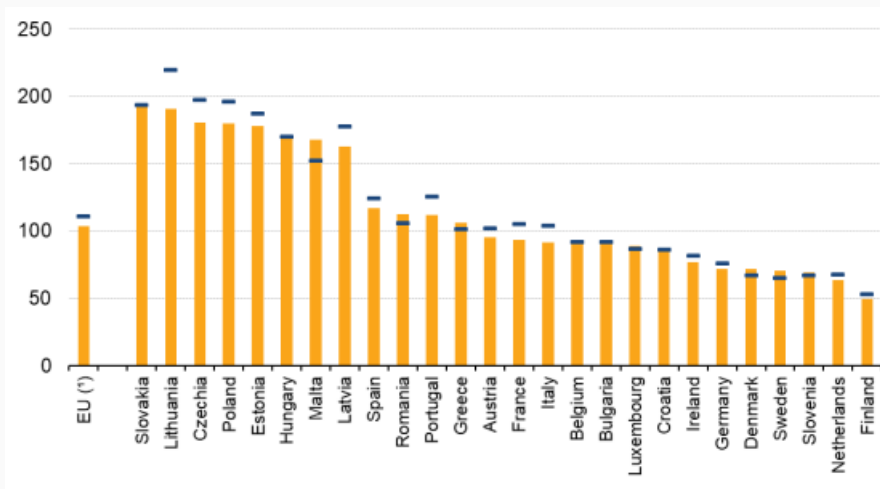
Trestná činnost a tresty

Proč a jak trestáme?

- Důvody a cíle trestání
 - General and specific Deterrence (odradit konkrétního a všechny latentní pachatele)
 - Incapacitation (zamezit páchání trestné činnosti uvězněním)
 - Rehabilitation (napravení pachatele)
 - Retribution (odplata, není potřebu oplácet)
- Tresty
 - Nepodmíněný trest odnětí svobody
 - Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody
 - Domácí vězení
 - Peněžitý trest
 - Obecně prospěšné práce
 - ⋮

- Náklady spojené s trestnou činností jsou vysoké
- Model optimální represe
- Optimální množství trestné činnosti není nula
- Kdy je optimální trestat vězením?

Míra uvěznění v ČR

Proč máme tolik vězňů?

- Stejně počty odsouzených jdou do vězení
- Průměrná délka nepodmíněného trestu je dvojnásobná
- Častá kumulace nepodmíněných trestů

Preference, postoje a chování odsouzených

Inmates' Perceptions, Attitudes, and Behavior

- Luboš Cingl (VŠE), Arno Philippe (Bristol U) a Daniel L. Chen (TSE)
- v létě 21 a 22: 15 českých věznic a 800+ odsouzených
- kontrolní skupina většinová společnost (N=1200) a studentů (N=300)
- cca 90minutová setkání, 25 odsouzených, k incentivizaci poštovní známky
- data v několika dimenzích jejich vnímání, preferencích a chování
- **Jak se odsouzení liší od většinové společnosti?**
- **Jak se odsouzení ve svých postojích změnili za rok ve výkonu trestu?**

Aktivita 1: Vnímání rizikovosti trestních sankcí

- Teorie ekonomie kriminality postuluje, že latentní pachatelé váží očekávaný zisk a náklady z páchání trestné činnosti
- Jak dobře znají riziko očekávaných nákladů?
- 10 krátký popisů situace: 100 lidí udělalo X, kolik z nich bude zatčeno? Kolik z nich skončí ve vězení? A jak dlouhý je průměrný trest odnětí svobody?
- Známe skutečná data ze statistik policie a soudů

Pravděpodobnost zatčení?

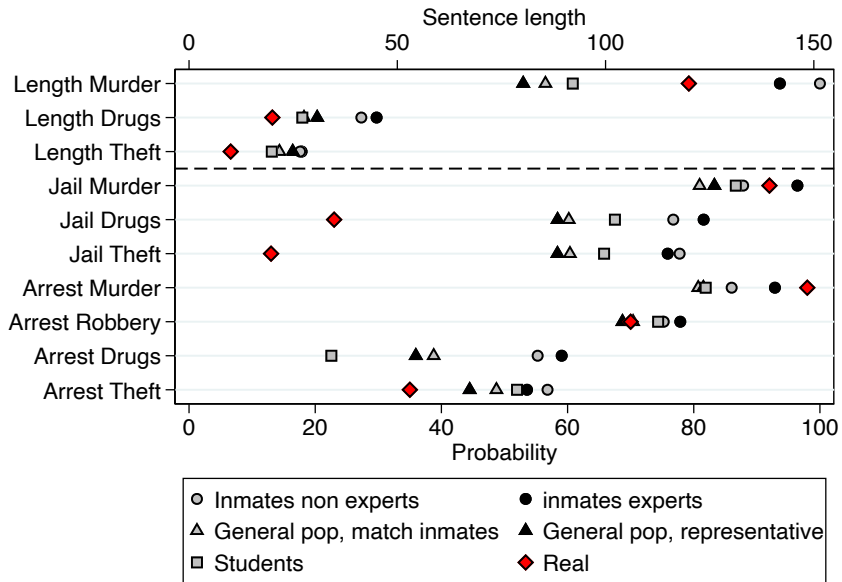
1. Kolik lidí je v průměru zatčeno na každých 100 osob, které se dopustí **krádeže motorového vozidla**?
2. Kolik lidí je v průměru zatčeno na 100 osob, které spáchají **ozbrojenou loupež**?
3. Kolik lidí je v průměru zatčeno na 100 osob, které spáchají **vraždu**?
4. Kolik lidí je v průměru zatčeno na každých 100 lidí, kteří **prodávají (distribuuji) drogy** (otázka bez odměny)?

Představte si 100 lidí, kteří byli několikrát odsouzeni (3-5) a jsou shledáni vinnými z nejméně závažné formy **krádeže** (škoda 10-50 tisíc).

- (a) Kolik z těchto 100 osob bude v průměru uvězněno?
- (b) Jaký je průměrný trest odnětí svobody?

Další trestné činnosti:

- ... výroba a jiného **nakládání s omamnými látkami** v malém rozsahu, tj. nejméně závažné formy této trestné činnosti.
- ... **vražda**

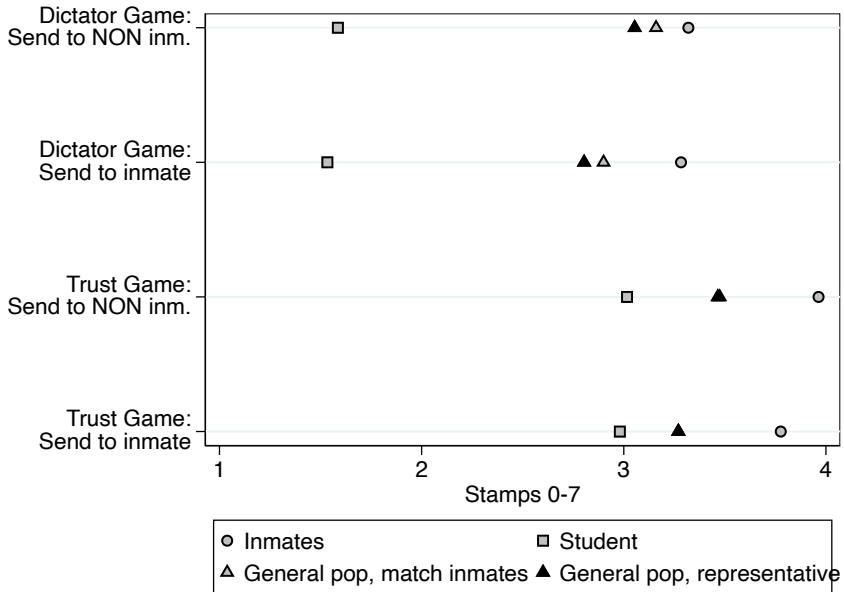

Aktivita 2: Kriminální bratrstvo

- Criminal brotherhood teorie postuluje, že odsouzení (pachatelé trestné činnosti) mají mezi sebou těsné vztahy a dodržují jiné společenské normy než většinová společnost.
- Věří si víc? Jsou ochotni spolu sdílet omezené zdroje?
- Hra na diktátora a hra na důvěru (incentivizované morální dilema)

- Účastník A dostal 7 poštovních známek. Je spárován s účastníkem B, o kterém toho moc neví.
- Úkolem účastníka A je rozhodnout se, kolik pošle známek účastníkovi B.
- Počet poslaných známek je přenásobený 3.
- Tím aktivita končí. Účastník B má jen pasivní roli.
- Každý hraje HD dvakrát: jednou s odsouzený z jiné věznice a jednou zástupce většinové společnosti.
- Hra měří altruistické preference, preference pro rovné (férové) rozdělení.
- Kolik byste poslali vy?

- Účastník A dostal 7 poštovních známek. Je spárován s účastníkem B, o kterém toho moc neví.
- Úkolem účastníka A je rozhodnout se, kolik pošle známek účastníkovi B.
- Počet poslaných známek je přenásobený 3.
- **Úkolem účastníka B je rozhodnout se, kolik známek pošle zpátky.**
- Každý hraje HD dvakrát: jednou s odsouzený z jiné věznice a jednou zástupce většinové společnosti.
- Hra měří ochotu věřit druhému účastníkovi.
- Kolik byste poslali vy?

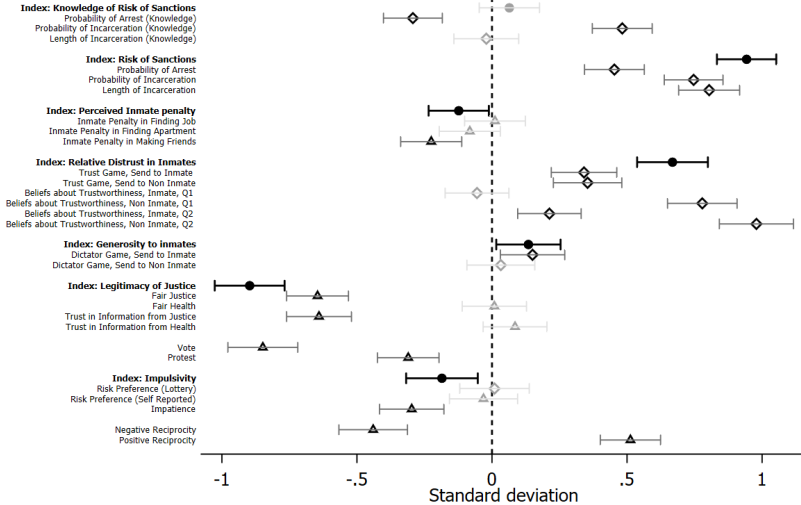

Jak se odsouzení liší od většinové společnosti?

- Kromě zmíněných otázek jsme se ptali na cca 20 dalších.
- Chceme dát vše dohromady a podívat se, v jaké oblasti je odsouzení a většinová společnost nejvíce liší.
- Jak ale srovnat odpovědi v měsících, procentech, známkách?
- Bezrozměrné srovnání: rozdíl mezi průměrem odsouzených a většinové společnosti děleno standardní odchylkou (cohen's D size effect)

- = 0,2 považovaný za malý efekt (těžké vidět pouhým okem, rozdíl ve výšce 15 a 16letých dívek v USA)
- = 0,5 považovaný za střední efekt (možné vidět pouhým okem)
- = 1 považované za velký efekt (rozhodně viditelný pouhým okem; rozdíl ve výšce 13 a 18letých dívek v USA je 0,8.)

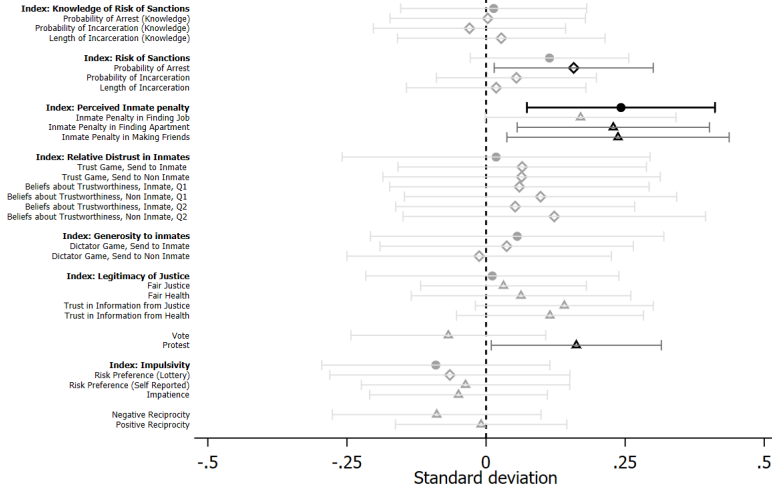
Inmate Gap

Jak se odsouzení liší od většinové společnosti?

- Velké a střední rozdíly
 - Odsouzení vnímají sankce jako přísnější
 - Odsouzení důvěřují soudnímu (právnímu) systému méně
 - Odsouzení více důvěřují většinové společnosti
 - Odsouzení budou v budoucnu méně pravděpodobně volit
- Malé rozdíly
 - Odsouzení jsou optimističtí s výhledem na návrat do společnosti
 - Odsouzení jsou štedřejší k ostatním odsouzeným
 - Odsouzení jsou méně impulsivní
- Žádné rozdíly: znalost rizika trestních sankcí

Evolution of Inmate Gap over Prison Time

Jak se odsouzení ve svých postojích změnili za rok ve výkonu trestu?

- V zásadě se moc nezměnili
- Stali se méně optimističtí s ohledem na návrat odsouzených do společnosti

Děkuji za pozornost!

Appendix

Theories of Criminal Behavior

Homo œconomicus

- Individuals rationally respond to incentives and compare expected benefits against the expected cost of committing a crime
- Criminals: misperception of cost and benefits, different outside options, preferences

Criminal Brotherhood

- Criminals form a brotherhood and adhere to norms distinct from those of the general population

Procedural Justice

- Criminals disobey the law because they distrust public institutions.

Behavioral Motives

- Criminals are risk-averse and impatient (more impulsive)

The first objective of the project is to compare inmates and non-inmates.

$$Outcome = \beta_0 + \beta_1 Inmate + \alpha X + \epsilon \quad (1)$$

- Outcomes are normalized
- Controls are for age, education, cognitive reflection tests, and attention; religiosity and family situation when students are excluded.
- β_1 measures Inmate Gap

How Do Inmate Gaps Evolve Over Prison Time?

The second objective of the project is to measure how different dimensions evolve over a year in prison

$$Outcome = \beta_1 Wave2 + \beta_2 Inmate * Wave2 + \alpha_i + \epsilon \quad (2)$$

- Outcomes are normalized
- All regressions include individual fixed effects $\alpha_i \rightarrow$ sample restricted to inmates and students surveyed twice
- β_2 captures the evolution of inmate gaps over time